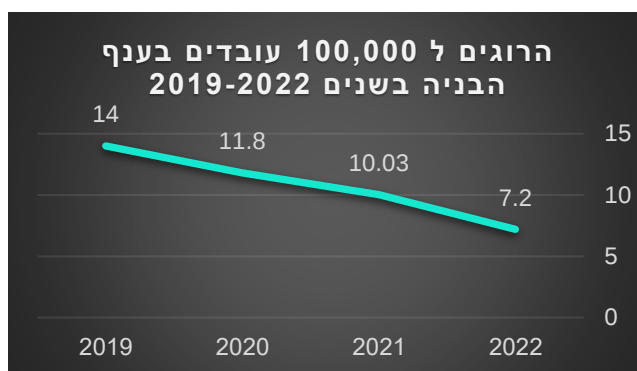

22.1.23

דו"ח מספר 1/23 למצב הבטיחות בענף הבניה

רקע

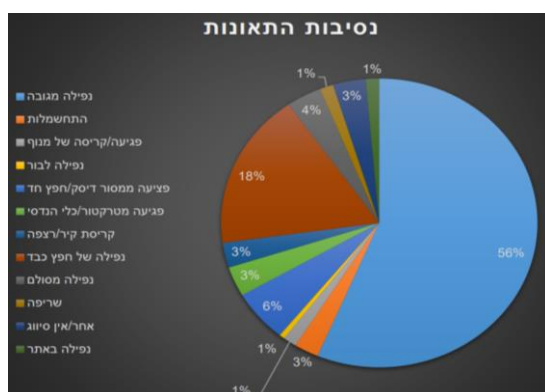
במהלך שנת 2022 נהרגו 23 פועלים בתאונות בענף הבניה במדינת ישראל, סה"כ 357 פועלים נפגעו בתאונות שדווחו. ב- 56% מהמקרים נפגעו פועלים כתוצאה מנפילה מגובה ובכ- 18% מהמקרים נפגעו פועלים כתוצאה מנפילת חפץ כבד באתר הבניה. לאור סיכום הנתונים לשנת 2022, להלן גרפים המתארים את מדד התאונות הקטלניות בענף הבניה:

מטרת הדו"ח

לפרסם מידע ותובנות אודות אירועי הבטיחות מהשבועיים האחרונים בענף הבניה, מתוך כוונה ללמוד, להפיק לקחים, להצביע על מגמות ולייעל את מאמצי המניעה והשיפור המתמיד.

סיכום אירועי בטיחות עם נפגעים לשנת 2022

תחקירי בטיחות ומוכנות – נסיבות, סיבות, פעולות מונעות

התערבות מחזקת – הזדמנות לשיפור

תיאור אירוע - התכתבות בקבוצת ווטסאפ של חברת כוכב ראשון...

מנהל עבודה:

הודעתי לקבלן חשמל שבמידה ויש לו עבודות ריתוך נוספות ואין מטף, לאחר שהוזהר פעמיים, אני מגרש אותו מהשטח

מנהל תוכנית הכוכבים בחברה:

אל תגרש אף אחד מהשטח, זאת לא המטרה!!! תכין את עצמך מראש, תכין את הקבלן שלך מראש למשימה שהוא מבצע, תבקש מראש מהקבלן את הציוד שמאבטח את העובדים שלו בביצוע המשימה.

אנו מניחים כי הדילמות הללו הינן כמעט יומיומיות.

העבודה השוטפת באתר הבניה שוחקת. מאוד.

מאחר ואנו לא מתעלמים מאף התנהגות לא בטוחה, אנחנו נתקלים במצבים בהם אנו נדרשים להעיר לעובד על עבודה לא נכונה. כאן זו הבחירה של בעל התפקיד כיצד לנהוג וכיצד להגיב. אנו מדגישים שאין פסול בלהחליט על הפסקת עבודה של פועל או קבלן באתר בעקבות התנהגות לא בטוחה, זהו כלי בארגז הכלים שלנו כמנהלים.

אבל רגע לפני שנוזפים, קונסים או מגרשים פועל או קבלן מאתר בניה, כלים שעמדו וימשיכו לעמוד לרשותכם, אנו מציעים לנסות גישה אפקטיבית ומוכחת. הרי עונשים וקנסות עובדים, אבל האפקטיביות שלהם מדודה לפרק זמן קצר. לעומתם, התערבות מחזקת מחזיקה לאורך זמן ומשפיעה על רוב הפועלים.

הכוונה בהתערבות מחזקת היא לחזק את הערך העצמי של העובד, להדריך ולחנך אותו.

זה דורש מאיתנו הרבה - הבנה שהתקשורת עם העובד משפיעה ישירות על תפקודו ועל רצונו למלא אתר ההנחיות. הבנה שזה כלי חשוב שעלינו ללמוד ולסגל, ולהחליט שאנו מתנהגים כמנהלים באתר שלנו ושהאקלים התרבותי בו תלויה בראש ובראשונה בנו.

תאונה הינה אירוע התנהגותי. התנהגות לא בטוחה נובעת מנסיבות שונות בסביבת העבודה. לכל עובד, בהיותו אדם, יש צרכים בסיסיים ובניהם הצורך בהערכה, הצורך בכבוד והצורך בשמירת החיים. הבנת חשיבות התודעה ורגישות האדם לצרכיו מובילה לאפקטיביות גדולה מאוד של ההתערבות המחזקת. על מנת שההתערבות תהיה אפקטיבית ותיתפס על ידי העובד כדבר חיובי עלינו לעשות מאמץ ולשוות לה אופי של הגשת עזרה, אכפתיות ודאגה אמיתית.

אז איך מתחילים?

נצא רגועים לסיור באתר ונערך למפגש עם השפעה בדרך חיובית שתחבר את העובד אלינו, שתאפשר לו לצאת עם ערך עצמי מחוזק ולא מוחלש.

ארבעה שלבים בעת התערבות מחזקת

ספ'	הפעולה	הסבר והבהרות
1	יש לבצע שלב זה בדרך לא מאיימת.	שלב 1 – עזירה בטוחה של העבודה יש להזכיר לעובדים בתדירי הבוקר (שיתוף בטיחות) כי לעיתים אתם תעצרו את העבודות וכי מטרת העזירה הינה ללמד ולחזק (תצפית מחזקת).
2	בשלב זה יש לשאול את העובד 3 שאלות מחזקות: אמור: שמתי לב שאתה (...) תיאור ההתנהגות הלא בטוחה... כיצד אני יכול לעזור לך להתנהג בצורה בטוחה במהלך ביצוע עבודות? שאל: יש לך הצעות איך אנחנו יכולים לעזור לעובדים לקחת אחריות על עצמם ועל אחרים? שתף: במה עוד אני יכול לעזור?	שלב 2 – שיחת שיתוף ורתימה - אל תתחיל שיחה עם העובד בשאלה "למה?...". שאלה כזו תיתפס במרבית המקרים כהטלת אשמה ועלולה לקטוע את תהליך החיזוק הרתימה של העובד לערכי ההתנהגות הבטוחה. - אל תסיף לעובד מוסר. - להגיד לעובד "מחכים לך בבית..." לא יהפוך אותו לשותף ולא יחזק אותו. - אמירות כאלו הינן שיפוטיות ובמידה רבה, באנאליות ועלולות אפילו לקומם... ("ימה אני לא יודע שמחכים לי בבית...!")
3	"שדר" שאתה סומך עליו. בקש ועזר: בקש מהעובד שיעזור לך ולמנהלים להשפיע על ההתנהגויות הבטוחות של עובדים אחרים. לחיצת יד – תן לו טפיחה על השכם, לחץ את ידו ואפילו תן לו משהו פיסי (לדוגמה, וואוצ'ר לארוחה וכד')	שלב 3 – תגמול וחיזוק - שלב זה נועד להגביר את המוטיבציה של העובד להיות שותף לאחריות, לא רק להתנהגות של עצמו אלא גם להתנהגויות של אחרים. - הניסיון מלמד כי במרבית המקרים "זה עובד" והעובד "שנתפס" הופך להיות שותף אמיתי לאחריות לקיום ההתנהגויות בטוחות...
4	שדר: שאתה סומך עליו. בקש ועזר: בקש מהעובד שיעזור לך ולמנהלים להשפיע על ההתנהגויות הבטוחות של עובדים אחרים. לחיצת יד – תן לו טפיחה על השכם, לחץ את ידו ואפילו תן לו משהו פיסי (לדוגמה, וואוצ'ר לארוחה וכד')	שלב 4 – ציון לזכות שתף את כל העובדים באתר בהתערבות המחזקת. במהלך תהליך התחלת יום של יום המחרת (שיתוף בטיחות), ספר את האירוע וציין לזכות את העובד.

הערה חשובה: יש להימנע משאלת "למה?" כדי למנוע התגוננות.

מצורף קישור לסרטון שצולם בזמן אמת במהלך התערבות מחזקת (לא מבויים).

תמיד ניתן לקנוס, להעניש, לסיים העסקה. כדאי לעשות זאת לאחר שמיצינו את ניסיונות החיזוק והחיבור. בדרך כלל תתקבל תוצאה טובה ומהר יותר. כמו כולנו, גם הפועל מחכה ליחס מהאחראי עליו.

כאשר מיצינו את ניסיונות החיזוק. התמונה תתבהר ויהיה קל לקבל ההחלטה על סיום ההעסקה. גם כאן – נכון להפריד ולהטיל את הקנסות והגזרות על הקבלן ולא על הפועל, ובנוסף אף להתנות את ביטול הגזרה או הקנס בהוכחה מעשית של תיקון ושיפור רמת הבטיחות על ידי הקבלן על פני תקופת זמן מוגדרת.

לאור הניסיון הרב שהצטבר בחברות הבניה שהוסמכו לתוכנית הכוכבים להלן מספר תובנות:

- כל פעולה מחלישה תביא לחזרה על ההתנהגות הלא בטוחה.
- כל פעולה מחלישה כמו אזהרה או ענישה (אפילו אם העובד מבין) - פוגעת בבטיחות בעתיד.
- פעולות חיזוק כגון רתימה, שיתוף, הערכה, אמון הינם חזקים פי כמה מכל הטפה, אזהרה או אכיפה.

למי שההסבר ארוך מידי ללימוד...

תחשבו למה אתם מצפים מבת הזוג בבית או מהמנהל שלכם בעבודה. כנראה לאותו יחס...

סטטוס חברות בתכנית כוכבי הבטיחות

88 חברות הוסמכו לכוכב ראשון בתוכנית מתוכן 29 חברות עם שני כוכבי בטיחות, 12 חברות עם שלושה כוכבי בטיחות ו-3 חברות עם כוכב רביעי. שאר החברות נמצאות בשלבים שונים בהכשרה לכוכב ראשון.

הסמכות חדשות לכוכבי הבטיחות

שלוש את נתן, בונה ריינה, ASE, אלומה, בוני התיכון	כוכב ראשון	
אלמוג	כוכב שני	
אלקטרה	כוכב רביעי	

ברכות למוסמכים, כן ירבו!

אנשי חברת שלום את נתן בסיום מבדק כוכב ראשון

אנשי חברת ASE בסיום מבדק כוכב ראשון

אנשי חברת אלמוג בסיום מבדק כוכב שני

אנשי חברת אלומה בסיום מבדק כוכב ראשון

אנשי חברת בונה ריינה בסיום מבדק כוכב ראשון

רישום לזכות – חברת תדהר

חברת תדהר, אשר הוסמכה לאחרונה לכוכב שלישי בתוכנית כוכבי הבטיחות, השלימה הדרכה מעשית לעבודה בגובה לכלל קבלני המשנה והפועלים באתרי הבניה שלה. סה"כ כ- 1500 פועלים וקבלני משנה. ההדרכה וההסמכה בוצעה אך ורק במכללות שאושרו לכך על ידי **מטה הבטיחות**. רשימת המכללות בהן בוצעה ההדרכה –

אזור צפון:

- הנדסה בגובה – חיפה
- כרמל בטיחות – חיפה

אזור מרכז:

- לבטח – ראשלי"צ
- מכללת דניה סיבוס
- שלהבת מערכות – ראשלי"צ
- הנדסה בגובה – לוד
- מערכות בטיחות ג.י. – קיבוץ עינת
- קרן עמית – נייודות הדרכה בסינית
- רסקיו 1
- רופ אקסס

אזור ירושלים ודרום:

- שבירו – באר שבע
- אלעולא - ירושלים

מעבר פועלים בקרוסלה המוצבת בכניסה לאתרי הבניה של תדהר **מותנית** בסימון הפועל באפליקציית הבטיחות כמי שעבר את ההדרכה המעשית לעבודה בגובה באחת מהמכללות המאושרות.

המשוב הראשוני שמגיע מהנהלת החברה הוא שקיים שינוי גדול מאוד לטובה במיומנות העובדים והקבלנים, לחלקם זו הפעם הראשונה בה הם תרגלו באופן מעשי והפנימו שימוש נכון בציוד הבטיחות.

אירועים ופעולות

אתר תוכנית כוכבי הבטיחות:

קהילת "בונים עם כוכבים" נוגעת באינטרסים המשותפים של החברות ובאמצעות הכלים הנגישים של שיח ועדכון העומדים לרשותן באתר זה, מהוות יחד כח עצום אשר מוביל לשינוי תרבותי בענף הבנייה והתשתיות בפרט ובחברה הישראלית בכלל.

אנו מזמינים אתכם להצטרף לקהילת "בונים עם כוכבים". הרשמו בכתובת **5STARS.ORG.IL** דרך הקישור המצורף:

ריכוז התחלות בניה

יפורסם בהמשך

סיכום

תצפית מסייעת והתערבות מחזקת הינם הזדמנות לשיפור ולא צריכה להיתפס כאיום.

התערבות מחזקת מהווה הזדמנות ליצירת שינוי התנהגותי אשר ישפיע לזמן הארוך על העובד וגם על עמיתיו. זוהי הזדמנות לרתום את העובד לשותפות לאחריות על הבטיחות, על ידי חיזוק הערך העצמי שלו ובניית אמון מול צוות הניהול.

עלו שאלות, מצד חלק מהקוראים של פרסומי מטה הבטיחות, המבקשים לקבל עוד מידע בנוגע לחברה בה אירע המקרה אותו אנו מפרסמים בתחקירי הלמידה. חשוב לנו להדגיש שאין חשיבות לפרטי הארגון בו אירע המקרה. מה שחשוב הוא התהליך הארגוני שהוביל למקרה ותהליך הלמידה אשר ממנו מפיקים נקודות לשיפור לגבי הטמעת הערכים, השגרות באתר והאקלים התרבותי. אנו מקפידים שלא לקשר פרטים מזהים ומדגשים את ההזדמנות ללמידה רוחבית בענף הבניה – כך מטפחים תרבות של דיווח, כך מטפחים תרבות של למידה הדדית, כך מטפחים מצוינות.

אנו רואים מגמה של ירידה בכמות ההרוגים ביחס ל- 100,000 עובדים, ועדיין כל הרוג בתאונה הוא עולם ומלואו. ההקפדה על המוכנות דרך ההערכות היומיומית תאפשר את המשך מגמת הירידה. זה דורש מאיתנו לתכנן בכל פעם, לפני כל משימה, לאתר את נקודות התורפה הבטיחותיות עבור העבודות הצפויות. זה דורש מאיתנו לרתום את העובדים להיות שותפים לאחריות לבטיחות. מנהלים, המשיכו לתדרך את אנשיכם יום ויום ולפני כל משימה. ודאו שהם מרוכזים ומוכנים למשימות.

מטה הבטיחות בענף הבניה.